

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ'

30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1929

ΑΡΙΘ. 48

ΕΙΡΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Ἄριθ. Πρωτ. 1684

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κύριε Χρυσόστομε καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τὴν Ἱεράν ταύτην Σύνοδον συγκροτοῦντες Πανιερώτατοι Ἀρχιερεῖς, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητοὶ καὶ περιπόθητοι ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ τῆς ἡμῶν Μετριοτήτος, ἀδελφικῶς ὑμᾶς κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Τοῦ τὴν ἀνωτάτην διακυβέρνησιν τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τέως ἐμπιστευμένου καὶ διακατέχοντος γεραροῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου Βασιλείου τὸ κοινὸν χρέος ἐν βαθεῖ αὐτοῦ γήρᾳ ἐναγχος ἀποτίσαντος καὶ εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς ἀφ' ἡμῶν μεταστάντος, βουλήσει καὶ εὐδοκία Θεοῦ ἐπὶ τὸν πάνσεπτου Θρόνου εἰς διαδοχὴν αὐτοῦ ἐκλήθη καὶ ἀνῆλθε, γνώμη καὶ ψήφω κανονικῇ ὁμοφώνῳ τῆς καθ' ἡμᾶς σεβασμίας Ἱεραρχίας, ἡ Μετριοτήτος ἡμῶν, τὰς εὐθύνας τῆς ἱερᾶς καὶ μεγάλης ἐντολῆς ἀναλαβοῦσα ἀπὸ τῆς 7ης ὑπεομεσοῦντος μηνὸς Ὀκτωβρίου.

Οὕτως ἐν ὑποταγῇ καὶ ἐλπίδι πρὸς τὸ τοῦ Κυρίου θέλημα τὴν μεγάλην διακονίαν, κατὰ τὴν κοινὴν ἀξίωσιν καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν πρὸς ἡμᾶς τιμὴν καὶ ἐμπιστοσύνην, ἀναλαβόντες, ἄσμενοι ἤκομεν καὶ διὰ τῆς παρουσίας ἀδελφικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς ἀγγέλλοντες τὰ καθ' ἡμᾶς, βουλῇ θεία, γενόμενα ταῦτα πᾶσι τοῖς περιοπουδάστοις ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς Ἀγιωτάτοις καὶ Σεβασμιωτάτοις Πατριάρχεις καὶ Προέδροις τῶν ἀδελφῶν Ὁρθοδόξων Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἐν ἀγάπῃ τὸν ἀδελφικὸν ἡμῶν τῆς κοινῆς ἀσπασμὸν ἀπευθύνοντες καὶ σὺν τῇ καλῇ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως δηλώσιν καὶ διαβεβαίωσιν ποιούμενοι περὶ τῆς πάσῃ δυνάμει καταβληθησομένης πάντοτε ὑφ' ἡμῶν προσοχῆς καὶ φροντίδος περὶ τε τὴν τήρησιν τῆς ἐνότητος τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς

εἰρήνης καὶ περὶ τὴν προαγωγὴν πάντοτε τῶν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς τακτικῆς ἀδελφικῆς σχέσεως καὶ συνεργασίας δεσμῶν ἐπὶ τῷ κοινῷ ἀγαθῷ τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Σὺν τῇ διαβεβαίωσει δὲ ὅτι ἐν τῇ περὶ τῆς ὡς οἶον τε μείζονος συσφίξεως καὶ τονώσεως τῆς ἀδελφικῆς σχέσεως καὶ συνεργασίας μερίμνῃ καὶ προσπάθειᾳ ἡμῶν ἰδίαν ἐν τοῖς πρώτοις καταβαλοῦμεν, σὺν Θεῷ, τὸ ἐφ' ἡμῖν προσπάθειαν πρὸς τὴν ταχείαν καὶ αἰσίαν λύσιν τῶν νῦν τὴν Ἐκκλησίαν κοινῇ ἀπασχολούντων γενικῶν ζητημάτων, ὅτι δὲ καὶ ἐν παντὶ μερικῷ ζητήματι πρόθυμον πάντοτε παρέξομεν τὴν ἀφ' ἡμῶν σύμπραξιν, παρακαλοῦμεν καὶ οὐκ ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὁμοίως πρόθυμον ἔξομεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν συναντίληψιν καὶ σύμπραξιν, εἴ ποὺ δεήσει, ὑπὲρ τοῦ ἔργου καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας.

Ταῦτα ἐν ἀγάπῃ ἐν τῇ κατάρξει τῆς ἱερᾶς ἀδελφικῆς κοινωνίας καὶ πρὸς τὴν Ὑμετέραν σεβασμιωπόθητον Μακαριότητα καὶ τὴν κατ' Αὐτὴν ἀδελφὴν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν ἐπιστέλλοντες καὶ πᾶσαν εὐθηνίαν ἀγαθῶν Αὐτῇ καὶ τῷ κατ' Αὐτὴν εὐσεβεῖ πληρώματι παρὰ Κυρίου ἐξαιτούμενοι, κατασπαζόμεθα Αὐτὴν καὶ αὐτὴς ἐν φιλίᾳ ἀγίῳ καὶ διατελοῦμεν.

α ρ καθ' . Ὀκτωβρίου κδ'.

Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΦΩΤΙΟΣ

ΤΑ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΑ

Ἡ παρελθούσα Κυριακὴ ὑπῆρξεν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν αἱ διάνοιαι καὶ αἱ καρδίαι τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων ἀνσβαπτίσθησαν εἰς τὴν χολυμβήθραν μιᾶς ἀναμνήσεως, ἡ ὁποία ἐν τῇ τραγικότητι τῆς ἀνέκαθεν ἀποτελεῖ τὸ ἀρραγὲς θεμέλιον καὶ τὴν δύναμιν τὴν ἀνεξάντλητον τῆς θείας ἡμῶν θρησκείας. Δὲν ὑπάρχει Ἑλλήν ὁ ὅποιος νὰ μὴ γνωρίζῃ καὶ νὰ ἔχῃ λησμονήσῃ τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς τοῦ ἀειμνήστου τελευταίου μητροπολίτου τῆς Σμύρνης Χρυσοστόμου,

καὶ νὰ μὴ ἔχει χαράξει βαθύτατα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ὑπέροχου ὠραιότητα τοῦ ψυχικοῦ μεγαλείου τῆς ἀφθάστου αὐτοθυσίας του ὑπὲρ τοῦ ἐμπειπιστευμένου αὐτῷ ποιμνίου. Διὰ τοῦτο εἰς τὸ σύνθημα τοῦ μνημοσύνου τοῦ μεγάλου ἱερομάρτυρος σύμπας ὁ Ἑλληνισμὸς ἀνετινάχθη ὄρθιος καὶ ἔσπευσεν εἰς τοὺς οἴκους τῆς προσευχῆς του διὰ νὰ προσφέρῃ ἐν κατανύξει ἀνεκλαλήτῳ τὸν φόρον τοῦ ἱεροῦ του θαυμασμοῦ καὶ τῆς βαθείας του εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ὑπέροχον ἱεράρχην. Πρὸς στιγμὴν οἱ πάντες ἐγενόμεθα σύγχρονοι τῶν πρῶτων μαρτυρικῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ χρόνων καὶ ἐζήσαμεν συνειδητῶς τὴν περιόδον ἐκείνην τοῦ ἀρχηγόνου Χριστιανισμοῦ, ἀμέσως πρὸς αὐτὴν συνδεθέντες διὰ τοῦ κρίκου τῶν ὀλοκαυτωμάτων τῆς αὐτοθυσίας τοῦ αἰῶνος τοῦ εἰκοστοῦ Κυβερνῶντες καὶ κυβερνῶμενοι, ἀξιωματοῦχοι καὶ ἰδιῶται, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, γέροντες καὶ νέοι, διδάσκαλοι καὶ μαθηταί, κληρὸς ποιμαίνων καὶ ποιμνιον ποιμαίνόμενον, πάντες ἐν συναγερωῶ περι τὸ κενοτάφιον τοῦ μαρτυρησάντων ἱεραρχῶν ἐλουσθημεν ἐν δάκρυσιν ἐκστάσεως θρησκευτικῆς καὶ ἀνεγεννήθημεν εἰς τὴν συναίσθησιν τῆς ὑπερτάτης ἀγιότητος τῆς θείας ἡμῶν θρησκείας, τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ σήμερον «μεθ' ἡμῶν» ὑπάρξεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν ἐμπέδωσιν τῆς ἐλπίδος ὅτι ὁ θεὸς αὐτῆς δομήτωρ ἔσται μεθ' ἡμῶν «πάσας τῆς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος».

Ἡ ἡμέρα αὕτη τοῦ ἱεροῦ τούτου ψυχικοῦ καὶ ἠθικοῦ συναγερωμοῦ ἀποκαλύπτεται διδακτικωτάτῃ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας φιλοσοφοῦντα. Ἐν πρώτοις ὁ πανελλήνιος οὗτος περὶ τὰ ἱερὰ σφάγια τῶν ἐν μαρτυρίῳ τελευτησάντων πνευματικῶν ποιμένων συγκλονισμὸς ἀπέδειξεν ὅτι δὲν εἶνε ἀληθὲς τὸ κατὰ κόρον ἔπ' ἐσχάτων τούτων τῶν χρόνων ἐπιπολαίως ἀναμασσώμενον ὅτι ἐξέπεσαν αἱ κρατούσαι ἄχρι τοῦδε μόνον τάχα θρησκευτικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἀξίαι μετὰ τὴν δῆθεν ἐξάτμισιν καὶ ἀπώλειαν τοῦ κράτους των ἐπὶ τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνιῶν καὶ ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη-καὶ ἡ ἐλληνικὴ-ψυχὴ ἀναζητεῖ ἐν τῇ διὰ τοῦ ἱστορικοῦ ὕλισμοῦ ἐρμηνείᾳ τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας νέας ἀξίας προσυλωτέρας τῶν πνευματικῶν καὶ τῶν ἠθικῶν. Αὐτὰ τὰ σύγχρονα ἱστορικὰ γεγονότα μαρτυροῦσι πᾶν τοῦναντίον· ἡ αὐτοθυσία τοῦ μητροπολίτου Χρυσοστόμου «ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου του», ἡ ὑπερήφανος αὐτοῦ ἄρνησις νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του φυγαδευόμενος καὶ ἡ ἀπόφασις νὰ μείνῃ ἐν τῷ μέσῳ τῶν κινδυνευόντων χριστιανῶν του ἀδιαφόρως ἂν συγκινδυνεύων μετ' αὐτῶν θὰ ἦγετο ἐνδεχομένως εἰς οἰονδήποτε θάνατον, καὶ ὁ εὐλαβὴς συνηλεκτρισμὸς

πάσης ἐλληνικῆς ψυχῆς ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῆς ὑπερτάτης ἐκείνης ἀνταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ μαρτυρικοῦ μνημοσύνου, ἀποτελοῦσιν ἐνδείξεις τρανωτάτας ὅτι ζῆ καὶ ἀκμάζει ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ τιμὴ πρὸς τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς ἀξίας τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, διότι τοιαύτη εἶνε ἡ φύσις αὐτῶν: νὰ ἐπιβάλλωνται ἐπὶ τῶν ψυχῶν ὡς ἀνυπέβλητοι καὶ ἀκατάλυτοι.

Ἄλλ' ἡ ἡμέρα τοῦ Χρυσοστόμου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀπέδειξε καὶ ταύτην τὴν φορὰν ἔτι ἄπαξ, ὅτι μία πάντοτε, ἡ αὐτὴ ἀγία καὶ ἀποστολική, εἶνε ἡ Χριστόδμητος Ἐκκλησία διὰ πάντων τῶν αἰώνων, ὅποιαιδέποτε κἂν ἦνε αἱ ἱστορικαὶ αὐτῆς περιπέτεια. Ὁ ἀκρογωνιαίος τῆς Ἐκκλησίας λίθος εἶνε ὁ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ σταυρωθεὶς Χριστὸς καὶ ἡ ρίζα τοῦ δένδρου τῆς ἐποτίσθη διὰ τοῦ τιμιωτάτου αἵματος τῆς ἐκ τῆς θείας πρὸς τὸν ἀνθρώπον ἀγάπης ὑπερτάτης αὐτοθυσίας. Ὁ σταυρὸς ἐκεῖνος ἐστήθη πολὺ ὑψηλὰ καὶ κατέστη καὶ καθίσταται ἀείποτε θεατὸς ὑπὸ πάντων, πρὸς αὐτὸν δὲ ἀτενίζοντες ἐξέχυνον καὶ ἐκχύνουσι εἰς τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου τῆς Ἐκκλησίας τὸ αἷμα αὐτῶν οἱ ἐν τῷ μαρτυρίῳ ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν χριστιανῶν ὀλοκαυτούμενοι ἀποστολικοὶ καὶ ἄλλοι τῆς πίστεως ἡμῶν μάρτυρες. Πάντοτε κατὰ τὰς ἐκάστοτε δεινῶν καιρῶν περιτροπᾶς ἡ ἀγία ἡμῶν Ἐκκλησία εἶχε τοὺς μάρτυράς της, καὶ ἡ αὐτοθυσία τῶν πρότρωτα μόλις μαρτυρησάντων ἱεραρχῶν περιτροπᾶς τεκμηριοῖ ὅτι ἀείποτε ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν διατελεῖ ἐνιαία, εἰς τὰς αὐτὰς θείας ἐντολὰς ὑπήκοος καὶ πιστή, πάντοτε ἀγία καὶ πάντοτε ἀποστολική.

Τὸ ἀναντίρρητον τοῦτο γεγονός, ἐὰν πρόκειται ἡμῖν ὡς ἀφετηρία παραπόνων κατὰ τῶν πολιτικῶν τῆς πατρίδος ἡμῶν κυβερνητῶν, δέον, ἐξ ἄλλου, νὰ πληρώσῃ θάρρους καὶ αἰσιοδοξίας τὰς ψυχὰς τῶν ἀνυπομονούντων νὰ βλέπωσι τὴν καθ' ὄλου Ὁρθόδοξον, καί, μερικώτερον, τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν πρόπουσαν αὐτῇ περιωπῆν. Τῶν νῦν χρόνων αἱ λυπηραὶ περιπέτεια ἤγαγον τὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ὁρθοδόξου εἰς σημεῖον δυσάρεστον κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ πολλαχόθεν διαδηλοῦται δυσφορία τις διὰ τὴν σύγχρονον αὐτῆς δοκιμασίαν. Κατὰ τὴν ἀνώμαλον ταύτην καμπὴν ἴσως τὰ τέως συγκεκαλυμμένα καὶ ἀδιόρατα σκιερὰ αὐτῆς σημεῖα κατέστησαν ἐκ τῶν περιστάσεων ἐκδηλότερα, καὶ αἱ παντοῖαι αὐτῆς ἀδυναμίαι, εἴτε ὡς ἀτέλειαι ἀνθρώπων, εἴτε ὡς ἀνεπάρκειαι ἄλλαι, ἴσως ἐχαλάρωσάν πως τὴν πρὸς αὐτὴν ὀφειλομένην τιμὴν. Ἄλλ' ἐὰν καὶ κατὰ τὸν δύσκολον τοῦτον αἰῶνα ἡμῶν, ἐὰν καὶ κατὰ τὴν

ἠθικῶς καὶ θρησκευτικῶς καθ' ὅλου ἀπειθάρχητον ταύτην σύγχρονον ἐποχὴν ἐξυψιῖ, ἀνακαινίζῃ καὶ ἀγιαζῇ τὰς ψυχὰς ἢ οὐγιλὴ ἀνάμνησις τῆς ὑπερτάτης ἐκείνης ἄρετῆς τῆς αὐταπαρνήσεως τῶν μόλις χθεσινῶν ὀλοκαυτωμάτων, δὲν πρέπει παντάπασιν νὰ ἀπολίπη τὸν ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν κόσμον ἢ ἐλπὶς τῆς ἁμείνωνος αὐτοῦ. Τὸ μνημόσυνον τῶν μαρτύρων ἐκείνων ἰσοαρχῶν θὰ διδάξῃ καὶ τοὺς τὰ πολιτικὰ τῆς χόουας ἡμῶν κυβερνῶντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἢ Ἑλληνικὴ δὲν ἔσωσεν ἀπαξ μόνον τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀλλ' ἀείποτε σώζει, διότι τυγχάνει σωστικὴ κατὰ φύσιν. Πλανῶνται πλάνην δεινὴν οἱ ἐκ τῶν πολιτικῶν ἡμῶν ἀνδρῶν νομίζοντες ὅτι ἐὰν ἄλλοτε ἦτο καθήκον τῆς Πολιτείας νὰ περιέπῃ τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ ἐπόψεως καθαρῶς ὠφελιμικῆς, ἐφ' ὅσον δῆλον ὅτι ἐβροῆθει αὐτὴν εἰς τὰς δικαίας πολιτικὰς τοῦ ἔθνους ἐπιδιόξεις, σήμερον, μετὰ τὴν ἐθνικὴν δῆλα δὴ ἀποκατάστασιν, ἢ Ἐκκλησία εἶναι κάχα ἀχρηστος εἰς τὴν Πολιτείαν, καὶ οὐδὲν τὸ ἄτοπον ἐὰν ἐπιδεικνύηται πρὸς αὐτὴν ἀδιαφορία, ἢ καὶ ἂν παντοιοτρόπως παρακωλύηται τὸ ἔργον αὐτῆς, ἢ καὶ ἂν τὸ καθ' ὅλου ἀγνοῆται. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀντεθνικώτερον καὶ ἀντιπολιτικώτερον τούτου φρόνημα. Ἡ θυσία τῶν ἰερομαρτύρων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μαρτυρεῖ πόσον χρήσιμος εἶνε καὶ σήμερον, καὶ πάντοτε, ἢ Ἐκκλησία ἡμῶν εἰς τὸ ἡμέτερον ἔθνος, ἢ δὲ προχθεσινὴ πανελληνίως συγκλονιστικὴ ἀνάμνησις αὐτῆς ἀποτελεῖ τὴν εὐγλωττοτέραν τῆς κυριολεκτικῶς ἀντεθνικῆς ταύτης γνώμης ἀναίρεσιν. Μόνον ἢ Ἐκκλησία εἶνε ἱκανὴ διὰ τῶν τοιούτων αὐτῆς ὀλοκαυτωμάτων νὰ βαπτίζῃ τὰς ψυχὰς εἰς τοιοῦτο ψυχικῆς ἀνακαινίσεως λουτρὸν καὶ μόνον αὕτη εἶνε εἰς θέσιν νὰ δίδῃ εἰς τὸ ἔθνος τοιαῦτα ὑψηλὰ μαθήματα, διὰ τῶν ὁποίων ἀποβαίνει τοῦτο ἀληθῶς εὐγενὲς καὶ πεπολιτισμένον.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν περὶ ὥραν 10ην πρωϊνὴν ἐτελέσθη μετὰ σεμνότητος καὶ κατανύξεως εἰς τοὺς ναοὺς τῆς πρωτευούσης καὶ τοῦ Πειραιῶς τὸ ἐθνικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ σφαιγιασθέντος ἱεράρχου Σμύρνης Χρυσόστομου καὶ τῶν ἄλλων θυμάτων τῆς μιζανσιατικῆς καταστροφῆς, τῶν μητροπολιτῶν Κυδωνιῶν Γρηγορίου, Ἰκονίου Προκοπίου καὶ Μοσχονησίω Ἀμβροσίου.

Εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν ἐτελέσθη τὸ ἐπίσημον μνημόσυνον παρόντων τοῦ πρώην Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Κωνσταντίνου, συσώμου τῆς Ἱεραρχίας, τοῦ Ἀρμενίου μητροπολίτου, τῶν πρώην πρωθυπουργῶν, τῶν ἱπουργῶν κ.κ. Ἐμμανουηλίδου καὶ Παπαδάτου, τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, τῶν ἀρχηγῶν τῶν κοιμμάτων. Ὡσαύτως παρέστη ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ πρόεδρος τοῦ ἐμπορικοῦ συλλόγου καὶ πλείστοι

ἄλλοι ἀκαδημαϊκοί, γερουσιασταί, βουλευταὶ καὶ ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι ἀξιωματικοί. Παρέστησαν ἐπίσης τὰ προεδρεῖα τῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ προσφυγικῶν ὁργανώσεων καὶ σωματείων μετὰ τῶν λαβάρων των. Ἐκατέρωθεν τῆς κεντρικῆς θύρας τοῦ ναοῦ ἦσαν ἐστημένα δύο μαῦρα λάβαρα μὲ χρυσοκεντήτους τὰς λέξεις: «Μικρασία» καὶ «Θράκη». Ἐξῶθεν τοῦ ναοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε πληρωθῆ ἄσφυκτικῶς, συνοστίζοντο χιλιάδες κόσμου. Ἐπίσης εἰς τὴν πρὸ τοῦ ναοῦ πλατεῖαν ἦσαν παρατεταγμένα τὸ σῶμα τῶν προσκόπων, ἡ μουσικὴ τοῦ δήμου καὶ ἡ ἔνοσις ἐφέδρων ὑπαξιωματικῶν μὲ τὰ λάβαρόν της. Ὅλοι οἱ περὶ τὴν μητρόπολιν δρόμοι ἦσαν κατάμεστοι κόσμου. Τὸ μνημόσυνον ἐψάλη ἐν κατανοκτικῇ σιγῇ καὶ ἐν μέσῳ σεμνοτάτων ἐκδηλώσεων πραγματικοῦ πόνου τῶν παρευρισκομένων. Οἱ πρόκριτοι τῆς μιζανσιατικῆς κοινωνίας καὶ ἅπαντες οἱ γνωρίσαντες καὶ ἐκτιμήσαντες τὸ μέγα ἔργον καὶ τὴν μεγαλοφυχίαν τοῦ μάρτυρος παρηκολούθησαν τὴν τέλεσιν τοῦ μνημοσύνου θαυμάζοντες.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ εἶχε τοποθετηθῆ ὁ δίσκος τῶν κολλύβων, πλησίον δὲ αὐτοῦ ἴσταντο μελανιμονοῦσαι αἱ τέσσαρες ἀδελφαὶ τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἱεράρχου ἱεροδιάκονος Χρυσόστομος καὶ ἄλλοι συγγενεῖς του. Τὸ μνημόσυνον ἐτέλεσεν ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος μετὰ πέντε ἱεραρχῶν. Ἐμπροσθεν τῆς ὁραίας πύλης εἶχον λάβη θέσιν ὅλοι οἱ παρεπιδημοῦντες ἐνταῦθα μητροπολίται τῆς Ἑλλάδος, μέλη τῆς Ἱεραρχίας. Βυζαντινὸς χορὸς ἐψάλε κατανοκτικῶτατα τὰ τροπάρια. Ἡ συγκίνησις τοῦ πλήθους τῶν πιστῶν ἐφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον, ὅταν, πρῶτος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ μετ' αὐτόν, οἱ πέντε ἄλλοι τελετουργοῦντες ἱεράρχαι ἀπήγγειλαν τὰ ὀνόματα τῶν μαρτυρησάντων ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀρχιερέων.

Ὅταν δὲ μετὰ τὸ πέρας τοῦ μνημοσύνου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἀνεφώνησε μὲ τρέμουσαν φωνὴν «Αἰωνία των ἡ μνήμη», ὀλόκληρον τὸ ἐκκλησίασμα κατασυγκεκινημένον καὶ θαυμάζον ἐπανάλαβε τὴν εὐχὴν. Οὐδεὶς λόγος ἐξεφωνήθη ἐντὸς τοῦ ναοῦ. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ μνημοσύνου ὁ πρόεδρος τῆς ἐνώσεως ἐφέδρων ὑπαξιωματικῶν κατέθεσε στέφανον ἐκ δάφνης πρὸ τοῦ κενοταφίου.

Εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς πρωτευούσης ἐγένετο τὴν πρωτὴν ἔκτακτος συγκέντρωσις τῶν μαθητῶν, πρὸς τοὺς ὁποῖους οἱ διδάσκαλοι ἀνέπτυξαν τὴν σημασίαν τοῦ ἱεροῦ μνημοσύνου καὶ τῆς μεγάλης θυσίας τοῦ μητροπολίτου Σμύρνης καὶ τῶν ἄλλων ἱεραρχῶν. Ἀκολούθως οἱ μαθηταὶ τῶν περισσοτέρων σχολείων ὠδηγήθησαν ὑπὸ τῶν διδασκάλων των εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς διὰ νὰ παρακολουθήσουν τὸ μνημόσυνον.

Ἐπίσης ἤρχισεν ὁ ἔρανος διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ μνημείου τοῦ μητροπολίτου Χρυσόστομου. Κυρίαὶ καὶ κύριοι, εὐγενεῖς προσφερόμενοι καὶ συνοδευόμενοι ὑπὸ προσκόπων περιήρχοντο τὰς οἰκίας καὶ τὰ καταστήματα καὶ ἐνήργουν τὸν ἔρανον, παρῆγοντες ἐναντι πάσης προσφορᾶς δελτία ἀναγράφοντα τὸ προσφερόμενον ποσόν.

ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς ἐστάλησαν ἐπιστολαὶ εἰς ὅλας τὰς ἑλληνικὰς κοινότητας τοῦ ἐξωτερικοῦ ὥστε ὁ ἔρανος νὰ γείνη πανελληνίως.

Ἐπίσης θὰ διεξαχθῆ ἔρανος εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ κράτους ὑπὸ ἐπιτροπῶν. Πλὴν τοῦ ἔρανου αὐτοῦ θὰ γί-

ἠθικῶς καὶ θρησκευτικῶς καθ' ὅλου ἀπειθάροχτον ταύτην σύγχρονον ἐποχὴν ἐξυψῶν, ἀνακαινίζουσα καὶ ἀγιάζουσα τὰς ψυχὰς ἢ οὐγιλὴ ἀνάμνησις τῆς ὑπερτάτης ἐκείνης ἀρετῆς τῆς αὐταπαρνήσεως τῶν μόλις χθεσινῶν ὀλοκαυτωμάτων, δὲν πρέπει παντάπασιν νὰ ἀπολίπη τὸν ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν κόσμον ἢ ἐλπὶς τῆς θμείνοντος αὐτοῦ. Τὸ μνημόσυνον τῶν μαρτύρων ἐκείνων ἰσοαρχῶν θὰ διδάξῃ καὶ τοὺς τὰ πολιτικὰ τῆς χῶρας ἡμῶν κυβερνοῦντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἢ Ἑλληνικὴ δὲν ἔσωσεν ἅπαξ μόνον τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀλλ' αἰετοτε σώζει, διότι τυγχάνει σωστικὴ κατὰ φύσιν. Πλανῶνται πλάνην δεινὴν οἱ ἐκ τῶν πολιτικῶν ἡμῶν ἀνδρῶν νομίζοντες ὅτι ἐὰν ἄλλοτε ἦτο καθήκον τῆς Πολιτείας νὰ περικένη τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ ἐπόψεως καθαρῶς ὠφελιμικῆς, ἐφ' ὅσον δῆλον ὅτι ἐβροθήθει αὐτὴν εἰς τὰς δικαίας πολιτικὰς τοῦ ἔθνους ἐπιδιώξεις, σήμερον, μετὰ τὴν ἐθνικὴν δῆλα δὴ ἀποκατάστασιν, ἢ Ἐκκλησία εἶναι τάχα ἄχρηστος εἰς τὴν Πολιτείαν, καὶ οὐδὲν τὸ ἄτοπον ἐὰν ἐπιδεικνύηται πρὸς αὐτὴν ἀδιαφορία, ἢ καὶ ἂν παντοιοτρόπως παρακωλύηται τὸ ἔργον αὐτῆς, ἢ καὶ ἂν τὸ καθ' ὅλου ἀγνοῖται. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀντεθνικώτερον καὶ ἀντιπολιτικώτερον τούτου φρόνημα. Ἡ θυσία τῶν ἱερομαρτύρων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μαρτυρεῖ πόσον χρῆσιμος εἶνε καὶ σήμερον, καὶ πάντοτε, ἢ Ἐκκλησία ἡμῶν εἰς τὸ ἡμέτερον ἔθνος, ἢ δὲ προχθεσινὴ πανελληνίως συγκλονιστικὴ ἀνάμνησις αὐτῆς ἀποτελεῖ τὴν εὐγλωττοτέρα τῆς κυριολεκτικῶς ἀντεθνικῆς ταύτης γνώμης ἀναίρεσιν. Μόνον ἢ Ἐκκλησία εἶνε ἱκανὴ διὰ τῶν τοιούτων αὐτῆς ὀλοκαυτωμάτων νὰ βαπτίζῃ τὰς ψυχὰς εἰς τοιοῦτο ψυχικῆς ἀνακαινίσεως λουτρὸν καὶ μόνον αὕτη εἶνε εἰς θέσιν νὰ δίδῃ εἰς τὸ ἔθνος τοιαῦτα ὑψηλὰ μαθήματα, διὰ τῶν ὁποίων ἀποβαίνει τοῦτο ἀληθῶς εὐγενὲς καὶ πεπολιτισμένον.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν περὶ ὥραν 10ην πρωινήν ἐτελέσθη μετὰ σεμνότητος καὶ κατανύξεως εἰς τοὺς ναοὺς τῆς πρωτεύουσας καὶ τοῦ Πειραιῶς τὸ ἐθνικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ σφαγιασθέντος ἱεράρχου Σμύρνης Χρυσοστόμου καὶ τῶν ἄλλων θυμάτων τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς, τῶν μητροπολιτῶν Κυδωνίων Γρηγορίου, Ἰκονίου Προκοπίου καὶ Μοσχονησίων Ἀμβροσίου.

Εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν ἐτελέσθη τὸ ἐπίσημον μνημόσυνον παρόντων τοῦ πρώην Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Κωνσταντίνου, συσσώμου τῆς Ἱεραρχίας, τοῦ Ἀρμενίου μητροπολίτου, τῶν πρώην πρωθυπουργῶν, τῶν ὑπουργῶν κ.κ. Ἐμμανουηλίδου καὶ Παπαδάτου, τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, τῶν ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων. Ὡσαύτως παρέστη ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρχείου Πάγου, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμβουλίου Ἐπιχειρημάτων, ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ πρόεδρος τοῦ ἐμπορικοῦ συλλόγου καὶ πλείστοι

ἄλλοι ἀκαδημαϊκοί, γερουσασταί, βουλευταὶ καὶ ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι ἀξιωματικοί. Παρέστησαν ἐπίσης τὰ προεδρεῖα τῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ προσφυγικῶν ὀργανώσεων καὶ σωματείων μετὰ τῶν λαβάρων των. Ἐκατέρωθεν τῆς κεντρικῆς θύρας τοῦ ναοῦ ἦσαν ἐστημένα δύο μαύρα λάβαρα μὲ χρυσοκεντήτους τὰς λέξεις: «Μικρασία» καὶ «Θράκη». Ἐξῶθεν τοῦ ναοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε πληρωθῆ ἄσφυκτικῶς, συνωστίζοντο χιλιάδες κόσμοι. Ἐπίσης εἰς τὴν πρὸ τοῦ ναοῦ πλατεῖαν ἦσαν παρατεταγμένα τὸ σῶμα τῶν προσκόπων, ἡ μουσικὴ τοῦ δήμου καὶ ἡ ἔνωσις ἐφέδρων ὑπαξιωματικῶν μὲ τὸ λάβαρόν της. Ὅλοι οἱ περὶ τὴν μητρόπολιν δρόμοι ἦσαν κατάμεστοι κόσμοι. Τὸ μνημόσυνον ἐψάλη ἐν κατανυκτικῇ σιγῇ καὶ ἐν μέσῳ σεμνοτάτων ἐκδηλώσεων πραγματικοῦ πόνου τῶν παρευρισκομένων. Οἱ πρόκριτοι τῆς μικρασιατικῆς κοινωνίας καὶ ἄπαντες οἱ γνωρίζοντες καὶ ἐκτιμῆσαντες τὸ μέγα ἔργον καὶ τὴν μεγαλοφυλίαν τοῦ μάρτυρος παρεκολούθησαν τὴν τέλεσιν τοῦ μνημοσύνου δακρύνοντες.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ εἶχε τοποθετηθῆ ὁ δίσκος τῶν κολλύβων, πλησίον δὲ αὐτοῦ ἴσταντο μελανειμονοῦσαι αἱ τέσσαρες ἀδελφαὶ τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἱεράρχου ἱεροδιάκονος Χρυσόστομος καὶ ἄλλοι συγγενεῖς του. Τὸ μνημόσυνον ἐτέλεσεν ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος μετὰ πέντε ἱεραρχῶν. Ἐμπροσθεν τῆς ὀραίας πύλης εἶχον λάβῃ θέσιν ὅλοι οἱ παρεπιδημοῦντες ἐναυθῆα μητροπολίται τῆς Ἑλλάδος, μέλη τῆς Ἱεραρχίας. Βυζαντινὸς χορὸς ἔψαλε κατανυκτικώτατα τὰ τροπάρια. Ἡ συγκίνησις τοῦ πλήθους τῶν πιστῶν ἐφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον, ὅταν, πρῶτος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ μετ' αὐτόν, οἱ πέντε ἄλλοι τελετουργοῦντες ἱεράρχαι ἀπήγγειλαν τὰ δνόματα τῶν μαρτυρησάντων ὑπὲρ πίστεως καὶ πατριδος ἀρχιερέων.

Ὅταν δὲ μετὰ τὸ πέρας τοῦ μνημοσύνου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἀνεφώνησε μὲ τρέμουσαν φωνὴν «Αἰωνία τῶν ἡ μνήμη», ὀλόκληρον τὸ ἐκκλησιασμα κατασυγκεινημένον καὶ δακρύνον ἐπανελάβε τὴν εὐχήν. Οὐδεὶς λόγος ἐξεφωνήθη ἐντὸς τοῦ ναοῦ. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ μνημοσύνου ὁ πρόεδρος τῆς ἐνώσεως ἐφέδρων ὑπαξιωματικῶν κατέθεσε στέφανον ἐκ δάφνης πρὸ τοῦ κενοταφίου.

Εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς πρωτεύουσας ἐγένετο τὴν πρωτὴν ἔκτακτος συγκέντρωσις τῶν μαθητῶν, πρὸς τοὺς ὁποῖους οἱ διδάσκαλοι ἀνέπτυξαν τὴν σημασίαν τοῦ ἱεροῦ μνημοσύνου καὶ τῆς μεγάλης θυσίας τοῦ μητροπολίτου Σμύρνης καὶ τῶν ἄλλων ἱεραρχῶν. Ἀκολούθως οἱ μαθηταὶ τῶν περισσοτέρων σχολείων ὠδηγήθησαν ὑπὸ τῶν διδασκάλων των εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς διὰ νὰ παρακολουθήσουν τὸ μνημόσυνον.

Ἐπίσης ἤρχισεν ὁ ἔρανος διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ μνημείου τοῦ μητροπολίτου Χρυσοστόμου. Κυρία καὶ κύριοι, εὐγενῶς προσφερθέντες καὶ συνοδευόμενοι ὑπὸ προσκόπων περιήρχοντο τὰς οἰκίας καὶ τὰ καταστήματα καὶ ἐνήγγονον τὸν ἔρανον, παρχέοντες ἐναντι πάσης προσφορᾶς δελτία ἀναγράφοντα τὸ προσφερθὲν ποσόν.

Ἰπὸ τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς ἐστάλησαν ἐπιστολαὶ εἰς ὅλας τὰς ἑλληνικὰς κοινότητας τοῦ ἐξωτερικοῦ ὥστε ὁ ἔρανος νὰ γείνη πανελληνίως.

Ἐπίσης θὰ διεξαχθῆ ἔρανος εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ κράτους ὑπὸ ἐπιτροπῶν. Πλήν τοῦ ἐράνου αὐτοῦ θὰ γί-

νωνται δεκταί καί προαιρετικά προσφοραί καταβαλλόμενα εἰς τὸν ταμίαν τῆς ἐπιτροπῆς κ. Σπ. Λομβέρδον. Ἐπίσης χωριστὸ θὰ περιφέρεται ἐκάστην Κυριακὴν δις σὺν εἰς τὰς ἐκκλησίας ὅλου τοῦ κράτους. Ὁ ἔρανος θὰ παραταθῆ μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου 1930.

ΑΝΑ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ

Ἡ «Ἐστία» σχολιάζουσα τὴν κατὰ ἐκτινοντάδας χιλιάδων συρροὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς ναοὺς ὀλοκλήρου τῆς χώρας διὰ τὰ προσφέρουν εὐλαβῆ φόρον θαυμασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης εἰς τὴν μνήμην τῶν σεμνῶν καὶ ὑπερόχων ἡρώων, οἱ ὅποιοι προσέφεραν τὴν ζωὴν των ὀλοκαύτωμα ὑπὲρ τῆς πίστεως των, τοῦ ποιμνίου των καὶ τῆς πατρίδος των, καὶ τὴν βαθεῖαν καὶ πραγματικὴν ὄλου τοῦ συνωθουμένου πλῆθους συγκίνησιν, ἐπάγεται ὅτι εἶνε «παρήγορος καὶ ἀνακουφιστικὴ ἡ σκέψις, ὅτι λαοί, τῶν ὁποίων ἡ ἱστορία ἔχει τὰ ἐπιδείξῃ ἀτελείωτον σειρὰν τοιούτων εὐγενῶν ἡρώων, λαοὶ οἱ ὅποιοι γνωρίζουν τὰ διατηροῦν, παρὰ πάσας τὰς δοκιμασίας καὶ τὰς κρίσεις, ἰερὰν καὶ ἀγήρω τὴν μνήμην τῶν ἡρώων των, εἶνε προωρισμένοι πραγματικῶς τὰ ζήσουν».

«Δὲν εἶνε ἀπλῶς ἐκτέλεσις ἐνὸς εὐλαβοῦς καθήκοντος πρὸς τὴν μνήμην τοῦ νεομάρτυρος τῆς Σμύρνης ἔγραψεν ἐκ τῆς ἀφοριῆς ταύτης καὶ ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Π. Νιρβάνας. — Εἶνε ἡ ἀναβάπτισις τῶν ἑλληνικῶν ψυχῶν εἰς τὰ νάματα τοῦ ἰδανικοῦ. Διότι αὐτὴν πρὸ πάντων τὴν μεγάλην ἠθικὴν ὑπηρεσίαν πρὸς τὰ πλῆθη προσφέρουν οἱ μεγάλοι ἥρωες τῆς αὐτοθυσίας. Ὅπου ἐξακολουθοῦν τὰ ἐμφανίζονται ἄνθρωποι, θυσιάζοντες τὴν ζωὴν των ὑπὲρ τῆς ἰδέας, σημαίνει ὅτι ἐξακολουθοῦν τὰ ὑπάρχουν ἰδανικά καὶ ὅτι ἡ λατρεία των εἶνε μία ζῶσα λατρεία. Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἡ λατρεία αὐτὴ δὲν ζεμεῖ ποτὲ χωρὶς βωμοῦ, ἡ θυσία τοῦ μαρτυρικοῦ λευίτου, μία χθεσινὴ θυσία, τὴν ἀναζωογονεῖ καὶ τὴν ἀναζωοπυρῶνει. Ἡ παρὰδοσις, μετὰ τὸν Χρυσόστομον τῆς Σμύρνης, ἔγινε μία σύγχρονος πραγματικότης. Μία πραγματικότης, τὴν ὁποίαν διχομεν, καὶ ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν τῆς ὁποίας οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι γινόμεθα σύγχρονοι τῶν πρώτων μαρτύρων τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἀναζῶμεν τὴν ἐποχὴν, πῶς ποταμοὶ αἱμάτων ἐπότιζαν τὸ δένδρον τῆς πίστεως Αἰ. σθανόμεθα τὰ μᾶς ἐγγίζουσι αἱ πτέρυγες τοῦ ἰδανικοῦ Ἄναπνεομεν εἰς μίαν ἀτμοσφαῖραν ἠθικῆς καθαρότητος καὶ διανοίας. Γινόμεθα καλλίτεροι καὶ ἀγνότεροι. Διαμβάνομεν μίαν ὑψηλοτέραν συνείδησιν τῆς ἀξίας τῆς ζωῆς. Ἡ «Ἡμέρα τοῦ Χρυσοστόμου» θ' ἀπομείνῃ, εἰς τὴν μνήμην τῶν Ἑλλήνων, ὡς ἡμέρα μιᾶς μεγάλης ἠθικῆς ἀναπτέρωσης καὶ ἐνὸς ἱεροῦ συμβολαίου τῆς ζωῆς πρὸς ἓνα ὑψηλὸν θάνατον».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν τῆς Δωδεκανήσου.

Ὁ «Πάνταινος» ἐν εἰδικῶ περι τοῦ δωδεκανησιακοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος ἄρθρω ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι ὑπάρχει καὶ ἄλλος τρόπος ἰκανοποιήσεως τῶν νομίμων ἀξιώσεων τῆς κρατοῦσης ἐν τοῖς Δωδεκανήσοις πολιτικῆς δυνάμεως χωρὶς διαταραχὴν τῆς

συνειδήσεως τοῦ εὐσεβοῦς τῶν δωδεκανησίων λαοῦ καὶ τῶν ἀδελφικῶν σχέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν, εἰς ἣν θὰ ἦγεν ἴσως ἡ ἀπόφασις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου περὶ ἐνεργείας δημοψηφίσματος ἐν Δωδεκανήσοις ὡς πρὸς τὸ ἐπιθυμητὸν ἢ μὴ τοῦ αὐτοκεφάλου. Εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, κατὰ τὸν «Πάνταινον», θὰ ἦγεν ἡ σύστασις ἐν τοῖς Δωδεκανήσοις «Συνόδου Ἐπαρχίας» ἐκ τῶν τεσσάρων τῶν νήσων τούτων μητροπολιτῶν, λαμβανόντων διὰ Τόμου παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὴν κανονικὴν ἐξουσίαν τὰ συγκροτήσωσιν αὐτὴν, ἥτις καὶ θὰ ἀποτελῆ τὸ Ἐφετεῖον, τρόπον τινά, ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς προσωπικῆς καταστάσεως χωρὶς τὰ ὑπάρχει ἀνάγκη προσφυγῆς εἰς τὴν Κων/πολιν. Ἡ Σύνοδος αὕτη, ἐκπροσωποῦσα τὴν κανονικὴν ἀρχὴν, θὰ χειρίζεται ὅλας τὰς συνοδικὰς ἐξουσίας ὑπὸ μόνον τὸν περιορισμὸν ὅτι θὰ ὑπέχη κανονικὰς εὐθύνας ἐνώπιον τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου.

Πολλὸν κοσμικοί.

Καθ' ὅλον τὸν ἀγγλοσαξωνικὸν κόσμον καὶ ἰδίως ἐν Ἀμερικῇ ἀποβαίνει ὁλοπνὴν ἐκδηλοτέρα ἡ τάσις πρὸς στενωτέραν προσέγγισιν τῶν ἐκκλησιῶν ἂν μὴ καὶ πρὸς πλήρη ἔνωσιν ἵνα σκοπιμώτερον καὶ εὐχερέστερον χρησιμοποιῶνται αἱ ἠθικαὶ καὶ ὑλικά δυνάμεις τῶν ἐπὶ μέρους θρησκευτικῶν ὀργανώσεων. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐνοῦνται οἱ τρεῖς κλάδοι τῶν Μεθοδιστῶν, ἐν Ἀμερικῇ συνεννοήσεις διεξάγονται περὶ ἐνώσεως τῶν Πρεσβυτεριανῶν μετὰ τῶν Μεθοδιστῶν, ἐκ τῆς ὁποίας θὰ προέλθῃ ὀργανώσεις ἀποτελουμένη ἐκ 30—35 ἑκατομμυρίων ὁμοπίστων. Σήμερον τὴν μᾶλλον συμπαγῆ μᾶζαν ἐν τῷ ἀμερικανικῷ χριστιανισμῷ ἀποτελοῦσιν οἱ ὀπαδοὶ τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἀνερχόμενοι εἰς 19 ἑκατομμύρια. Ὁ ρωμαϊκὸς ἱερεὺς Lloyd Reiler ἤρξατο ἀνυσηχῶν διὰ τὴν πρόοδον τῶν ἐνωτικῶν προσπαθειῶν τῶν ἀγγλοσαξωνίων, ἐδημοσίευσεν δὲ τοὺς φόβους του περὶ τῶν δυσχερειῶν τὰς ὁποίας θὰ συναντήσῃ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ ρωμαϊκὴ προπαγάνδα πρὸς μᾶς τόσον κολοσσιαίας ἐνώσεως τῶν ἑτεροδόξων. Ἄλλ' ὁ ἐν λόγῳ ἱερεὺς ἀνησυχεῖ καὶ διότι ἐν περιπτώσει ἐπιτυχίας τῆς ἐνώσεως θὰ περιορισθῶσι κατὰ πολλὴν τὰ σημερινὰ προνόμια τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Καθ' ὃν δὲ χρόνον τὸ Βατικανὸν ἐξακολουθεῖ ἀκόμη τὰ ὑπολογίζῃ εἰς τὸν ἐκρωμαϊσμὸν τῶν Εὐαγγελικῶν, ἡ εἰδησις περὶ τῆς σχεδιαζομένης ἐνώσεως τῶν ἀγγλικανῶν μετὰ τῶν Μεθοδιστῶν ἔρχεται τὰ διαψεύσει τὰς ἐλπίδας ταύτας. Πόσοι κοσμικοὶ ὑπολογισμοὶ διὰ τὴν ὑπερκοσμιώτεραν τῶν θρησκειῶν!

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατά τὰς πέντε συνεδρίας τῆς Ἑβδομάδος ταύτης ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἠσχολήθη περὶ τὸ οικονομικὸν ζήτημα, εἰσηγουμένης τῆς ἐπὶ τῶν οικονομικῶν Ἐπιτροπῆς. Πρὸ παντὸς ἐνεκρίθησαν τροποποιήσεις τινὲς τοῦ ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου 1929 Νομ. Διατάγματος, ὧν αἱ σπουδαιότεραι ἔχουσιν ὡς ἑξῆς: Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 14 Σ(β)ρίου 1929 Ν. Δ. ἀντικαθίσταται οὕτως.

«Εἰς τὸ ἄρθρον 47 τοῦ ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1923 Ν. Δ. περὶ ἐνοριακῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων προστίθενται τὰ ἑξῆς.

«Τὰ Μητροπολιτικά Συμβούλια τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τε καὶ τῶν Μητροπόλεων ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου αὐτοῦ ὡς Πρόεδρου, ἐκ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ἢ ἐνὸς Πρωτοδικίου ὀριζομένου ὑπ' αὐτοῦ ἢ μὴ ὑπάρχοντος Πρωτοδικίου ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ τούτου κωλυμένου ἐκ τοῦ μετ' αὐτὸν ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας καὶ ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ οἰκείου Καταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ ἢ μὴ ὑπάρχοντος τοιοῦτου Καταστήματος ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμίου.

Ἐν ταῖς ἔδραις τῶν Μητροπόλεων, ἐν αἷς ὑπάρχουσι πλείονες τῆς μιᾶς Ἐφορίας καὶ Δημόσια Ταμεία τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφορον καὶ Ταμίαν ὀρίζει ὁ Ἐπιτροπὸς τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ τὸν Διευθυντὴν τῆς Τραπεζῆς ἀναπληροῖ ὁ ὑπ' αὐτοῦ ὀριζόμενος ἀνώτερος Τραπεζιτικὸς ὑπάλληλος.

Τὰ Μητροπολιτικά Συμβούλια πλὴν τῶν ἄλλων καθηκόντων αὐτῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζομένων διενεργοῦσι καὶ τὰς δημοπρασίας ἐκποιήσεως πάντων τῶν προσοδοφόρων ἢ μὴ Μοναστηριακῶν κτημάτων, ἐφ' ὅσον ταῦτα θεωροῦνται ἐκποιήτεια μετὰ πρότασιν τοῦ Μητροπολίτου συνεννοουμένου μετὰ τοῦ ἀρμοδίου Ἡγουμενοσυμβουλίου, καὶ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἐγκρινομένην ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γεν. Ἐκκλ. Ταμείου.

Τὰ λαϊκὰ μέλη τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἐν ταῖς ἔδραις Γενικῶν Διοικήσεων καὶ Νομῶν Μητροπόλεων λαμβάνουσιν ἀποζημίωσιν δι' ἐκάστην συνεδρίαν δραχμὰς ἑκατὸν (ἀριθ. 100), μὴ δυναμένην νὰ υπερβῇ τὰς πεντακοσίας (500) δραχμὰς μηνιαίως δι' ἕκαστον· τὸ ἥμισυ δὲ τῶν ἀνωτέρω ποσῶν λαμβάνουσι τὰ λαϊκὰ μέλη τῶν λοιπῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων.»

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ Νομ. Διατάγματος ἀντικαθίσταται οὕτω:

Μέχρι τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀναλήψεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ Κλήρου ὑπὸ τοῦ Γ. Ε. Ταμείου ὁ μισθὸς τῶν ἐφημερίων ὀρίζεται ὑπὸ τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων ἐπὶ τῇ βάσει ἀφ' ἐνὸς μὲν τῶν προσόν-

των, τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας καὶ τῶν οἰκογενειακῶν αὐτῶν ἀναγκῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν προσόδων τῶν Ναῶν, ἐν αἷς καὶ αἱ ἐτήσιοι ἐν ταῖς πόλεσιν εἰσφοραὶ τῶν ἐνοριτῶν κατὰ τοὺς ἐγκεκριμένους καταλόγους ὡς καὶ αἱ τοιαῦται προαιρετικῶς τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

Οἱ ἐφημέριοι τῶν χωρίων ἐκτὸς τοῦ εἰς εἶδος κατ' ἔθιμον χορηγουμένου αὐτοῖς ἐτησίου δικαιώματος παρὰ τῶν ἐνοριτῶν λαμβάνουσι καὶ ἀνάλογον ποσοστὸν ἐκ τῶν προσόδων τῶν Ναῶν· ὅπου δὲν χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐφημερίους ἐτησίαι μισθοδοσίαι εἰς εἶδος ὀρίζεται πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου ποσοστὸν, ἐπὶ προϋπολογισμοῦ τῶν Ναῶν μέχρι μὲν ἑκατὸν χιλιάδων (100.000) δραχ. 40 ο)· κατ' ἀνώτατον ὅρον τὸν ἐτησίαν ἀκαθαρίστων προσόδων αὐτῶν· ἐπὶ προϋπολογισμοῦ δὲ ἄνω τῶν ἑκατὸν χιλιάδων (100.000) δραχ. καὶ μέχρι ἑκατὸν πενήντα (150.000) τὸ σύνολον τῶν μισθῶν τῶν ἐφημερίων δὲν δύναται νὰ υπερβῇ τὰ 30 ο)ο αὐτῶν· καὶ ἐπὶ προϋπολογισμοῦ ἄνω τῶν ἑκατὸν πενήντα χιλιάδων (150.000) δραχ. τὰ 25 ο)ο.

Τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ὀποιοῦντοβιάλλοντα οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν Ναῶν δύναται νὰ ἐπικυρώσῃ ἢ τροποποιήσῃ αὐτούς, τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ οὔσης ὀριστικῆς καὶ ἀνεκλήτου, ἐφ' ὅσον οἱ ἐν αὐτοῖς ἀναγραφόμενοι μισθοὶ τῶν ἐφημερίων δὲν υπερβαίνουν τὰ δι' αὐτούς ὡς ἀνωτέρω ὀριζόμενα ποσοστά.

Οἱ μισθοὶ τῶν ἐφημερίων κατατίθενται ὑπὸ τῶν Ταμίων τῶν Ἱ. Ναῶν ἀπροφασίστως τοῦλάχιστον εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς εἰς τὸ ἰδρῶν ἑκαστῆς Μητροπόλεως Ταμείου, διοικούμενον παρὰ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ὡς Ταμίου διοριζομένου ἀμισθεὶ ἐνὸς ἱερέως ἐκλεγομένου κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν ἐφημερίων τῆς οἰκείας Ἐκκλ. περιφερείας ἐξ οὗ μισθοδοτοῦνται ἐφ' ἑξῆς οἱ ἐφημέριοι αὐτῆς.

Εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο περιέρχονται καὶ τὸ ἔσοδον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ἐνσήμου τοῦ ὀριζομένου διὰ τοῦ ἀρθρου 87 τοῦ ἀπὸ 17 Δ(β)ρίου 1923 Ν. Δ. περὶ ἐνοριακῶν Ναῶν κτλ., ὡς καικὰ τὸ ἐδάφιον 4 τοῦ ἀρθρου 84 τοῦ αὐτοῦ Ν. Δ. πρόσθετον ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ συνθετικοῦ φόρου ἐπὶ τῆς συνολικῆς καθαρᾶς προσόδου. Τὸ αὐτὸ Ταμεῖον δύναται ὡσαύτως νὰ προικοδοτηθῇ καὶ δι' ἄλλων πόρων διὰ Νόμου ὀριζομένων οἷον Δημοικῶν καὶ Κοινοτικῶν εἰσφορῶν, διὰ δωρεῶν, κληροδοτημάτων κτλ.

Τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἐφημερίων προοριζόμενα ἔσοδα ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δαπανῶνται δι' ἄλλους σκοπούς.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ Ν. Δ. ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 78 τοῦ ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1923 Ν. Δ. «περὶ ἐνορ. Ναῶν» καταργοῦνται.»

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ Ν. Δ. ἀντικαθίσταται οὕτω.

Τὰ Ἐξωκκλήσια καὶ παρεκκλήσια τὰ ἔχοντα ἐτήσιον εἰσόδημα ἀνώτερον τῶν εἴκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) δραχμῶν ἀνήκουσι κατὰ κυριότητα εἰς τὸ Γ. Ε. Ταμεῖον εἰς ὃ προσήκει ἡ διοίκησις καὶ ἡ διαχείρισις αὐτῶν γινομένη ἀμισθεὶ, καὶ ὅπερ διορίζει

τους επιτρόπους αὐτῶν ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου διορίζοντας καὶ τοὺς ἐφημερίους αὐτῶν.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καταργεῖται καὶ ἐπαναφέρεται ἐν ἰσχύϊ προσωρινῶς τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 6ης Νοεμβρίου 1926 Ν. Δ.

Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἰδίου Διατάγματος ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς.

«Πρὸς συντήρησιν τῶν Μητροπολ. Γραφείων καὶ μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ὡς καὶ ἀπεξημίωσιν τῶν λαϊκῶν μελῶν τοῦ Μητροπ. Συμβουλίου ἀναγράφεται ἀπαραιτήτως ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τῶν ἐνοριακῶν Ναῶν ὑπὸ τῶν Μητροπ. Συμβουλίων ἀνάλογον ποσοστὸν καταβαλλόμενον ὑποχρεωτικῶς κατὰ μῆνα εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν. Τὸ ποσὸν τοῦτο διαχειρίζεται τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

Ἐὰν δὲ τὸ οὗτο εἰσπραττόμενον ποσὸν δὲν ἐξαρκεῖ διὰ τὸν ὡς εἴρηται σκοπὸν, τὸ ἕλλειπον καταβάλλει τὸ Γεν. Ἐκκλ. Ταμεῖον μετὰ σχετικὴν ἐκθεσιν τοῦ Μητροπολ. Συμβουλίου, ἐν ἧ ἀναγράφονται λεπτομερῶς τὰ παρὰ τῶν Ναῶν τῆς οἰκείας Μητροπολ. περιφερείας καταβαλλόμενα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ποσά.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καταργεῖται.

Εἰς τὸ ἄρθρον 8 διατηρούμενον ἐν ἰσχύϊ αἱ λέξεις τῆς τρίτης παραγράφου «ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι ὑπὸ τοῦ Μοναστηριακοῦ Συμβουλίου» ἀντικαθίστανται διὰ τῶν λέξεων «ἐκλέγεσθαι ἐν ταῖς Μοναστηριακαῖς ἐκλογαῖς. Ἡ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων παράστασις γίνεται ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου ἢ τούτου κωλυομένου ὑπὸ τοῦ Οἰκονόμου τῆς οἰκείας Μονῆς ἐπὶ τῇ βίβσει πρακτικοῦ τοῦ Μοναστηριακοῦ Συμβουλίου. Ἡ ὑπογραφή τῶν συμβολαίων γίνεται ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου καὶ τοῦ Οἰκονόμου τῆς οἰκείας Μονῆς προκειμένου γὰ ἐπαχθῆ ὄρκος δίδει τούτον ὁ προϊστάμενος ὡς ὄρκον τρίτου. Τούτου δὲ κωλυομένου ὁ Οἰκονόμος».

Τὸ ἄρθρον 9 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς.

«Αἱ δημοπρασίαι πλειοδοτικαὶ ἢ μειοδοτικαὶ ἐνεργοῦνται ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Μητροπολ. Συμβουλίου ὀριζομένη πόλει ἢ χωρίῳ καὶ καθ' ὃν τρόπον καὶ αἱ τῶν δημοσίων κτημάτων, ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἕξ ἀντιπροσώπου τοῦ Μητροπολ. Συμβουλίου ἐκ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ, ἢ τούτων κωλυομένων ἐκ τοῦ Ἀστυνομικοῦ τοῦ τόπου ἐν ᾧ διενεργεῖται ἡ δημοπρασία ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἕξ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἡγοιμενοσυμβουλίου». Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ὑπέδειξεν ὡσαύτως τροποποιήσεις τινὰς τοῦ ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1929 Νομ. Διατάγματος καὶ καθώρισεν τὰ τῆς ἀποκεντρώσεως τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γεν. Ἐκκλ. Ταμείου. Ὁσαύτως ἀπεφάσισεν ὀριστικῶς ὅπως ἐπιδιώξῃ τὴν φρευστοποίησιν τῆς Μοναστηριακῆς περιουσίας.

— Διορίσθησαν κατὰ μετέπειθιν προσωρινοὶ Σύμβουλοι τῆς Ἱερ. Μονῆς «Πάλαισπαναγιά» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας οἱ Ναθαὴλ Γκιτζάρης Ἱερομ. καὶ Νικόδημος Φλέτσης μοναχός, ἀντὶ τῶν Εὐσεβίου Κοράλη ἀποβώσαντος,

καὶ Νικοδήμου Καρύμπακα παραιτηθέντος.

— Ὁσαύτως διορίσθη προσωρινὸς Σύμβουλος τῆς Ἱ. Μονῆς Σκαφιδιά τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας ὁ Ἱερομ. Στέφανος Δημόπουλος ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος τοιούτου Θεοδώρου Βλαχούλη.

— Ὁμοίως διορίσθη προσωρινὸς Σύμβουλος τῆς Ἱ. Μονῆς Κρεμαστῆς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας ὁ Ἱερομ. Νεῖλος Γιαννοῦκος.

— Διὰ Διατάγματος τῆ 8ῃ Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 15ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 170 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη ἡ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς ἑξαμήνου σωματικοῦ περιορισμοῦ ἐντὸς τῆς ἐν τῇ Κοινότητι Ἀστρούς Ἱ. Μονῆς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος τῆς ἐπιλεγομένης «Λουκούς» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, μετ' ἰσοχρόνου ἀργίας ἀπὸ πάσης Ἱεροπραξίας, τῆς ἐπιβληθείσης εἰς τὸν Ἱερομόν. Συμῶν Παπαθανασόπουλον, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 168 ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας.

— Ἐπίσης διὰ Διατάγματος τῆ 8ῃ Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 15ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καταχωρισθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 170 φύλλῳ τῆς Ἐφημερ. τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη ἡ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς τῆς τριετοῦς ἀργίας ἀπὸ πάσης Ἱεροπραξίας μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐφημερικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων, τῆς ἐπιβληθείσης εἰς τὸν ἐφημέριον Ἀγαλιανῆς Κωνστ. Μπαρτζελιώνην δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 24 ἐ. ἔ. ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας.

— Ἐνεκρίθη ὑπουργικὴ ἀποφάσει ἡ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς τῆς τεσσαρακονθημέρου ἀργίας ἀπὸ πάσης Ἱεροπραξίας μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ δικαιωμάτων τῆς ἐπιβληθείσης εἰς τὸν Ἱερέα Σπυρίδωνα Ζερβόν, ἐφημέριον Λευκίμης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κερκύρας καὶ Παξῶν.

— Ὁσαύτως ἐνεκρίθη ἡ ἐκτέλεσις τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος, ἐπιβληθείσης ποινῆς τῆς μηνιαίας ἀργίας ἀπὸ πάσης Ἱεροπραξίας, εἰς τὸν Ἱερέα Νικόλ. Φρεδιανόν, ἐφημέριον τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Ἱερ. Ναοῦ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου.

— Ὑπὲρ τοὺς 100 ἐφημέριοι τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας συνελθόντες πρὸ τινος μετὰ πρόσκλησιν τοῦ σεβ. μητροπολίτου τῶν Γερμανοῦ συνεσκέφθησαν περὶ τῆς σταθερωτέρας οἰκονομικῆς αὐτῶν ἐνισχύσεως. Μετὰ σύντομον δέη-

σιν καὶ εἰσήγησιν τῆς Α. Σ. ἀναπτύξαντος δι' ὀλίγον τὸν σκοπὸν τῆς συνελεύσεως καὶ συστήσαντος εἰς τοὺς ἱερεῖς σύνεσιν εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν, καὶ εἶτα ἀποχωρήσαντος, ἢ συνέλευσις ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ αἰδ. Π. Κουτσουράκη ἠσυχολήθη περὶ τὴν συζήτησιν σχετικοῦ ὑπομνήματος, δι' οὗ ἐξητεῖτο πρωτίτως ὅπως καὶ οἱ ἱερεῖς περιληφθῶσιν εἰς τὸ ἀποκεντρωτικὸν πρόγραμμα τῆς Κυβερνήσεως ὥστε νὰ μισθοδοτῶνται κατὰ μητροπόλεις ἐκ τῆς ἐκκλησ. παρουσίας. Ἡ συνέλευσις σύσσωμος ἐνέκρινε τὸ ἐν λόγῳ ὑπόμνημα, ὅπερ δι' ἐπιτροπῆς ὀρισθείσης παρ' αὐτῆς ἐκ τῶν Αἰδ. Π. Κουτσουράκη, Π. Σινοπούλου καὶ Β. Κουλολιᾶ, ἀπεφάνητο ὅπως αὐτοπροσώπως ἐπιδιοθῆ εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας, εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Θρησκευμάτων κλπ. εἰς τοὺς Γερουσιαστὰς καὶ Βουλευτὰς τοῦ Νομοῦ Ἀρχαδίας.

—Πρωτοβουλία τοῦ σεβ. μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Γερμανοῦ ἰδρύεται ἐν Τριπόλει ἐκκλησιαστικῆ Προπαρασκευαστικῆ σχολῆ, μέλλουσα νὰ ἐγκατασταθῆ καὶ λειτουργήσῃ ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς καταργηθείσης Ἱερατικῆς Σχολῆς. Διὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς σχολῆς ταύτης προορίζεται ὁ καὶ τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν ἐπὶ μακρὸν εὐδοκίμωτατα διευθύνας Πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Κωτσάκης.

—Ὁ Σεβ. μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Γερβάσιος ἐξέδωκε τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν μεγάλην Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος ὑπόμνημα αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἐκφράζει τὰς ἐαυτοῦ γνώμας περὶ τοῦ θεσμοῦ τῶν ἱεροκηρύκων, ἐνοποιήσεως τῶν Ἱερατικῶν σχολῶν, ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἐκκλησιαστικῆς ἐποπτείας, τοῦ μοναχικοῦ τρόπου, τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος, ἵνα χρησιμεύσωσιν, ὡς λέγει τελευτῶν ὁ σεβ. συγγραφεὺς «ὡς λιτὴ ἀπαρχὴ εὐρυτέρων λεπτομερειῶν καὶ ἀντιλήψεων».

—Ὁ σεβ. μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Γερμανὸς ἐξέδωκε τὸ εἰς τὴν Δ. Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑποβληθὲν ὑπόμνημα αὐτοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκδηλοῖ σκέψεις τοῦ τινος ἐπὶ τοῦ Νομοθ. Δ. τῆς 17 Δεκ. 1923. Περὶ τοῦ πρώτου φρονεῖ ὅτι διέπει αὐτὸ πνεῦμα ἐκλαϊκεύσεως τῆς Ἐκκλησίας, οὐδόπως λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου καὶ τῆς διηγετικῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας, διότι ὁ θεσμὸς τῶν λαϊκῶν Ἐπιτρόπων εἶνε ἄγνωστος ἐν τῷ Κανον. Δικαίῳ τῆς Ὁρθοδ. Ἐκκλησίας, θὰ ἦτο δὲ ἄτοπον ὅπως ὁ μισθὸς τῶν ἐφημερίων ὀρίζεται δι' ἀποφάσεως τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπῆς. Ἐπι σφοδρότερον ἐξεγίρεται τὸ ὑπόμνημα κατὰ

τῆς διατάξεως τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν ἀγάμων κληρικῶν ὡς τακτικῶν καὶ προσωρινῶν ἀκόμη ἐφημερίων, ἥτας, κατὰ τὴν Α. Σ., «θίγει εἰς τὰ καίρια αὐτὴν τὴν ὑπόστασιν τῆς Ὁρθοδ. Ἐκκλησίας θέτουσα κατὰ μέρος καὶ κανόνας καὶ παραδόσεις προαιωνίους., ὑπεισερχομένης τῆς Πολιτείας εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς Ἐκκλησίας, μόνης δικαιουμένης νὰ κανονίξῃ τὰ καθ' ἑαυτὴν ὡς πρὸς τὰ λειτουργικὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τοῦ κλήρου», ἐνῶ «ἀφίνει ἐλευθέρους οὐδένα περιορισμὸν θέτουσα εἰς τοὺς ἐτεροδόξους κληρικούς. Καὶ ἐνῶ ὀρίζει αὐτὴ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὀρθοδόξων ἐφημερίων πέραν τοῦ ὁποίου ἢ διοικοῦσα ὀρθόδοξος Ἐκκλησία οὐδένα κληρικὸν δύναται νὰ πρόσθῃ, αἱ ἀνεκταὶ θρησκεῖαι ἐπλημύρισαν τὴν Ἑλλάδα ἐκ κληρικῶν τῶν πολυαριθμῶν καὶ πολυωνύμων αὐτῶν μοναχικῶν ταγμάτων». Ἐν τῷ ἐν λόγῳ ὑπομνήματι λόγος γίνεται καὶ περὶ τῶν ἐξωκκλησίων καὶ παρεκκλησίων ὡς καὶ περὶ τῆς ὑπὸ τῶν λαϊκῶν ἐκλογῆς τῶν ἐνοριακῶν ἱερέων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἡ Ἱ. Σύνοδος εὐροῦσα ἑλλιπῆ τὸν φάκελλον τὸν περὶ τοῦ δωδεκανησιακοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος, διότι ἔλλειπει αἴτησις τοῦ ὀρθοδόξου αὐτῶν πληθυσμοῦ ζητοῦντος τὴν αὐτοκεφαλοποίησιν τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν, ἀπεφάσισε ν' ἀποστείλῃ εἰς τὰ Δωδεκάνησα ἐξαρχικὴν πατριαρχικὴν ἀποστολὴν ἐξ ἀρχιερέων πρὸς διαπίστωσιν τοῦ φρονήματος τῶν κατοίκων ὡς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀνεκοινώθη καὶ πρὸς τὴν Ἱταλικὴν ἐν Κων/πόλει ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀντιπροσωπείαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ὁ ἀποθανὼν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πλούσιος ὁμογενὴς Γεώργιος Κανισκέρης, τετιμημένος ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν πρόνοιάν του διὰ τοῦ ὀφφικίου τοῦ «Ὁρφανοτροφίου τῆς Ἐκκλησίας», κατέλιπε διὰ διαθήκης του ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Πατριαρχείου 1268 αἰγ. λίρας, ἐφ' ᾧ καὶ συγκατεριθιμήθη εἰς τοὺς εὐεργέτας αὐτοῦ συνδικῆ ἀποφάσει.

—Ὁ κ. Μ. Ι. Γαλανὸς προσελήφθη καὶ αὐθις εἰς τὴν διακονίαν τοῦ ἱεροῦ κηρύγματος ἐν τῷ Πατριαρχείῳ Ἀλεξανδρείας ἤρξατο, δ' ἦδη τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ διδασκαλιῶν ἐν μέσῳ συρροῆς πολλοῦ ἀκροατηρίου.

—Ὁ σεβ. μητροπ. Ἰαννουπόλεως Ἰσίδωρος περιόδεύων ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν του τῆς κεντρ. Ἀφρικῆς ἐπισκέφθη καὶ τὴν νῆσον Μαγαδασκάρην, ἐνθα καὶ συνέπηξε τὴν πρώτην ὀρθόδοξον κοινότητα ἐκ τῶν ἐν Ma Junga ἐγκατεστημένων τεσσαράκοντα ἑμπο-

ρυσουμένων ἑλλήνων, οἵτινες καὶ ἀμέσως δι' ἐράνου συνέλεξαν περὶ τὰ εἰκοσακισχίλια φράγκα πρὸς ἀνέγερσιν ναοῦ. Τὸ αὐτὸ ἐγένετο καὶ ἐν τῇ πόλει τῆς αὐτῆς νήσου Ταπαναρίνε, ἢ πεντηκοντάς τῶν ὁμογενῶν τῆς ὁποίας ἀπειλέησεν ἀμέσως κοινότητα καὶ συνέλεξεν ἤδη 35.000 φρ. πρὸς ἴδρυσιν ναοῦ. Ἐν γένει ἡ ἐπίσκεψις ὀρθοδόξου μητροπολίτου, πρῶτην ταύτην φοράν γενομένην, ἀπέφερε σωτήρια ἀποτελέσματα εἰς τοὺς ἐν Μαγαδασκάρῃ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐγκατεστημένους, καὶ ἀπὸ δεκαπενταετίας μὴ ἰδόντας ἱεροτελεσίαν ὀρθόδοξον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν συνελθούσα συνέλευσις ἐν Δαμασκῷ ἐξεπόνθη σχεδίον κανονισμῶν τῶν Πατριαρχῶν, μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν ὁποίων ἡ Ἱ. Σύνοδος ὥρισεν ἡμέραν καταρτισμοῦ τοῦ καταλόγου τῶν τριῶν ὑποψηφίων διὰ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, ἐξ ὧν θὰ ἐκλεγῆ ὁ μέλλον Πατριάρχης Ἀντιοχείας ὑπὸ τῆς ἱεραῆς συνόδου τῶν ἀρχιερέων. Ὑποψήφιοι φέρονται οἱ σεβ. Τριπόλεως Ἀλέξανδρος, Τύρου καὶ Σιδῶνος Θεοδόσιος καὶ Ἀμίδης Μελέτιος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Πρὸ τίνος συνεκλήθη ἐν Κάροβις ἡ Ἱ. Σύνο-

δος τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Σερβίας κ. Δημητρίου. Παρῆσαν ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης οἱ κ. Πέτροβιτς μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Πέτροβιτς τμηματάρχης τῶν ἐκκλησιαστικῶν τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, καὶ Πόποβιτς ἐπιθεωρητὴς τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου. Μετὰ δέξασιν τοῦ Πατριάρχου ἐν τῷ πατριαρχικῷ παρεκκλησίῳ ἤρξατο ἐν τῇ ἐπισήμῳ αἰθούσῃ ἡ συνεδρία, καθ' ἣν ἡ Α. Μ. ἐξεφώνησε λόγον προτρεπτικῶν τῶν μελῶν τῆς Συνόδου εἰς ὁμόθυμον συνεργασίαν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος, μετὰ τὴν πρότασιν δὲ περὶ ἀποστολῆς τηλεγραφήματος εἰς τὴν Α. Μ. τὸν βασιλέα τῆς Σερβίας ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱ. Συνόδου, ἡ Α. Μ. ὠμίλησε μετὰ συγκινήσεως περὶ τῆς τελευταίας τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου Βασιλείου, ὡς καὶ περὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Φωτίου Β' εἰς διαδοχὴν αὐτοῦ. Τούτων γενομένων ἐξελέγησαν ἐπιτροπὴ νομοθετικῆ, οἰκονομικῆ καὶ διοικητικῆ, ἐκπαιδευτικῆ καὶ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΕΙ

Τὸ Ἱγ)λιον τῆς ἐν Χίφ Ἱεράς Μονῆς Μουνδῶν προκηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ζενῶνος, τοῦ Ναϊδρίου τοῦ Νεκροταφείου καὶ τῶν ὑδροσωλήνων. Οἱ ὅροι εἰσὶ κατατεθειμένοι ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 15 ἰο)βρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν Βολισσοῦ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Βολισσοῦ κ. Ἰωάννου Λιβανοῦ καὶ τοῦ Ἱγ)λίου.

Τὸ Ἱγουμ)λιον τῆς Σίφης Ἱεράς Μονῆς Βρύσσεως προκηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐμποίησεως τὰ κάτωθι κτήματα τῆς Μονῆς 1) τὰ εἰς θέσιν Βουγνοῦς Μονιάσματα 2) τὰ εἰς θέσιν Σωτήρος Μόνιασμα (Ἀγ. Θωμᾶς) 3) τὰ εἰς θέσιν Φειδοπὸ Σηλιά Κουμπάρη 4) τὰ εἰς θέσιν Ποθητοῦ Ἀγρόκτημα 5) τὰ εἰς θέσιν Βρυσιανά Παλιάμπελον 6) τὰ εἰς θέσιν Κατηφόρα (Φάρου) 7) τὸν εἰς θέσιν Γενναριά Μικρὸν Ἐλαιώνα 8) τὰς εἰς θέσιν Ἀσπρος Πύργος Ζωομάνδρας. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐπὶ δύο συνεχεῖς Κυριακὰς καὶ τὴν 1ην καὶ 2ην Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἀπὸ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Συμ)φοῦντος Εἰρηνοδίκου Σίφου κ. Βασιλείου Παπαδοπούλου, ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ. αὐτοῦ ἢ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γινῶσιν τῶν ὄρων ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Μονῆς. Ἀπαντὰ τὰ ἐξοδα παριστασεως τοῦ Εἰρηνοδίκου κατὰ τὴν δημοπρασίαν, δημοσιεύσεως, Συμβολαιογραφικὰ κ. λ. π. ἐπιβαρύνουσι τὸν τελευταῖον πλειοδότην.

Τὸ Ἱγουμ)λιον τῆς Ἱεράς Μονῆς Ἀγίας Παρασκευῆς Δημοβεστίου τῆς ἐπαρχίας Σιατίστης προκηρύσσει πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν διὰ τὴν ἐκποίησιν δέκα ἐνιαῖα (19) ἀγελᾶδων διαφόρων ἡλικιῶν κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 3560 2415)1929 Δ)γῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Κοζάνῃ ἐνώπιον τοῦ Ἱγουμένου, ἀντιπρόσωπου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως, καὶ τοῦ Συμβολαιογράφου Κοζάνης Φωτίου Τσιρική καὶ ἔσονται τὸ καφενεῖον τοῦ Κων)τινου Χατζηστάμου. καιροῦ δὲ μὴ ἐπιτρέποντος ἔσωθεν αὐτοῦ τὴν 10 Δ)βρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ὅποτε θέλει γίνῃ ἢ κατακύ-

ρωσις καὶ παράδοσις ἐπ' ὀνόματι τοῦ τελευταίου πλειοδότου ὅστις θέλει καταβάλῃ τὸ ἀντίτιμον.

Τὸ Ἱγουμ)λιον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγίου Νικάνερος προκηρύσσει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποίησεως τὰ ποιμνία τῆς Μονῆς, ἀπαρτιζόμενα ἐκ τῶν ἐξῆς ζῶων: 1) ἐκ 230 αἰγῶν, 2) ἐκ 290 προβατινῶν, 3) ἐκ 40 τράγων, 4) ἐξ 80 κριῶν, 5) ἐκ 200 βιτουλίων ἐριφίων) καὶ 6) ἐξ 70 ζυγουρίων, ἧτοι ἐν ὅλῳ ἐξ 910 αἰγοπροβάτων διαφόρων γενῶν καὶ ἡλικιῶν. Ἡ δημοπρασία διεξαχθήσεται ἐν Γρεβνοῖς τῇ 8ῃ 15ῃ καὶ 22ῃ προσεχούσας Δεκεμβρίου, ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ὥρα 10—12 π. μ. ἐν τῷ εἰθιμῷ τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν (πλατεία ἀγορᾶς) ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Γρεβνῶν ἢ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, ἐνώπιον ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς καὶ τῆς Μητροπόλεως καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὄρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 94 ἐ. ἔ. διακηρύξεως ἡμῶν, ἢς ἀντίγραφα ἐν Γρεβνοῖς μὲν παρὰ τὴν Γραφείῳ τοῦ κ. Εἰρηνοδίκου καὶ τῷ Γραφείῳ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, ἐν Σιατίστῃ δὲ παρὰ τῷ αὐτόθι Μετοχῷ τῆς Μονῆς, καὶ ἐν Κοζάνῃ παρὰ τῷ Συμβολαιογράφῳ κ. Δημητρίῳ Πράσσῳ, ἔνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γινῶσιν τῶν ὄρων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μαρωνεῖας ΑΝΘΙΜΟΣ
Τριῶνης καὶ Σταγῶν ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ
Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Θεοδόσιος Σπεράντζας
Τίμημα ἐτησίως συνδρομῆς

Ἔστω. Δραχ. 60. Ἐξωτ. Φρ. 60. Ἀμερικῆς Δολ. 3
Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ἱερῶν Ναῶν Πρωτευουσῶν.
Ἱεραρχικῶν Δρ. 100 Ναῶν χωρίων Δρ. 60 Ἱερέων
ἑσωτερικοῦ Δρ. 30. Ἐμβάσματα καὶ ἀποστολαὶ
Διαχειρίσιν Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία».
Μεγάρων Ἀρχιεπισκοπῆς ὁδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοῖνικος» Ὀδὸς Σταδίου 44, Ἀθῆναι